

Opmerkingen naar aanleiding van het concept “Ruimtelijke uitgangspunten zonnepark Stadskanaal” van Bügel Hajema d.d. 19 maart 2018.

De belangrijkste landschappelijke elementen van het zonnepark bij Stadskanaal zijn samen te vatten onder vier noemers:

1. De wijken die door en langs het plangebied lopen;
2. De overhoekjes die binnen het zonnepark ontstaan doordat de panelen – anders dan de kavelstructuur – zuidwaarts gericht worden opgesteld;
3. De ruimte onder de panelen en de open ruimtes tussen de panelenrijen in;
4. De aankleding van het hekwerk rond het zonnepark.

Ad. 1:

De wijken in de veenkoloniën bieden een broedplaats aan akkervogels. Soorten als graspieper en ook geelgors broeden vaak in de taluds van watergangen. Wij bevelen aan om het moment van maaien af te stemmen op de broedcyclus van deze akkervogels.

Ad. 2:

De driehoeken die overschieten langs de wijken, kunnen worden ingezaaid met speciale mengsels voor foeragerende akkervogels. Hiervoor zijn twee mogelijkheden, een meerjarig mengsel voor broedende akkervogels, of een zomergraan dat 's winters blijft overstaan voor overwintersaars. Wij bevelen aan om beide maatregelen aan te leggen, op de daartoe meest geschikte plekken. De geschiktheid hangt af van de overige elementen in de omgeving van het overhoekje.

Ad.3:

De ruimte onder de panelen zouden kunnen worden ingericht met een vegetatie die extensief beheerd kan worden. Belangrijk is dat het laagblijvend is, zodat het 't onderhoud aan de panelen niet in de weg staat. Op de stroken tussen de panelen kan een speciaal mengsel worden ingezaaid dat een extensief beheer toelaat. Voor het onderhoud van de vegetatie kunnen ook grazers worden ingezet. Wij adviseren om drukbegrazing toe te passen buiten het broedseizoen. Begrazing (ook extensief) gedurende het broedseizoen is niet wenselijk, in verband met de kwetsbare nesten van bodembroeders.

Ad. 4:

Het is de wens om aan de NO- en ZO-kan van het zonnepark de achterzijde van de panelen aan het zicht te onttrekken. Wij adviseren om daar laagblijvend veldstruweel voor te kiezen, met bloeiende en besdragende struiken. Deze trekken insecten, bieden voedsel aan vogels, alsmede broedgelegenheid en beschutting in zomer en winter.

We nemen aan dat de vergunningverlener (gemeente Stadskanaal) een voorkeur uit zal spreken voor de inrichting van de randen van het zonnepark. Aan de hand van de geformuleerde wensen kan samen gezocht worden naar de optimale inrichting op ecologisch, landschappelijk en maatschappelijk gebied.

Foto 1. Graspieper op het nest in een sloottalud in de Drentse veenkoloniën. Foto Henk Jan Ottens.

Algemene opmerkingen:

Over de kernkwaliteit van het veenkoloniale landschap als leefgebied voor akkervogels, schreven wij eerder het volgende natuurbericht: "[Veenkoloniën, een ongekende schatkamer voor akkervogels](#)".

N.a.v. de op bladzijde 14 genoemde soorten:

Blauwe kiekendief komt in veenkoloniën in broedseizoen niet voor (er is slechts een handvol broedparen in het Oldambt). Als wintergast is de blauwe kiekendief wel in de veenkoloniën te vinden.

De grauwe kiekendief broedt in Drentse Monden, de afstand tot Stadskanaal is voor grauwe kiekendieven makkelijk overbrugbaar. Of grauwe kiekendieven aangetrokken dan wel afgestoten worden door zonneparken (om te foerageren) is op dit moment niet bekend. Wij vermoeden dat zij als soort van het open landschap vermijdingsgedrag zullen vertonen, maar alleen observaties kunnen daar uitsluitsel over geven.

De genoemde soorten akkerzangers en struweelvogels, en ook muizeneters als de torenvalk zullen – ten opzichte van de huidige aardappelakker - naar verwachting profiteren van een meer gevarieerde inrichting en het extensievere beheer dat in een zonnepark plaatsvindt.

De patrijs bij een inventarisatie door Werkgroep Grauwe Kiekendief in 2015 weinig in de buurt van het plangebied waargenomen. In Zuidoost-Groningen is de Laundermarke een gebied dat relatief rijk is aan de soort. Hoewel patrijzen onverwacht grote afstanden kunnen afleggen, betreft het in die gevallen vaak solitaire mannetjes die niet zullen reproduceren. Zie hierover het natuurbericht "[Patrijs zoek vrouw...](#)".

Het onderhoudspad van het waterschap: Met waterschap Hunze en Aa's starten wij binnenkort met een proefproject over het beheer van watergangen in relatie tot broedvogels. Het onderhoudspad kan bijdragen aan de ecologische waarde van de watergangen door de wijze van beheer en eventueel in te zaaien vegetatie (bijvoorbeeld klaver in plaats van gras). We zouden kunnen verkennen of het zonnepark kan meedraaien in een eventuele latere pilot.

Scheemda, 30 april 2018

© Werkgroep Grauwe Kiekendief